

DOSAR NR.9920/2/2011 ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
SENTINȚA CIVILĂ NR.1122
ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN DATA DE 26.03.2013
CURTEA COMPUSĂ DIN :
PREȘEDINTE CANACHEU CLAUDIA
GREFIER RADU MARIANA

Pe rol se află pronunțarea asupra acțiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII în contradictoriu cu pârâtul TĂNĂSOIU CONSTANTIN.

Dezbaterile pe fondul cauzei au avut loc în ședința publică de la 19.03.2013, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta, când instanța, având nevoie de timp pentru a delibera și pentru a da posibilitate părților să depună concluzii scrise, a amânat pronunțarea la 26.03.2013.

CURTEA,

Prin acțiunea înregistrată pe rolul acestei instanțe la data de 21.11.2011, reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII a chemat în judecată pârâtul TĂNĂSOIU CONSTANTIN solicitând instanței să aprecieze asupra calității pârâtului de colaborator al Securității.

În motivarea acțiunii a arătat că pârâtul ocupă funcția de membru al Consiliului local al comunei Schela, județul Gorj. Conform prevederilor art. 3 lit. g), coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității verifică din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător sau de colaborator al Securității, persoanele care candidează, au fost alese sau numite în demnitățile sau funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b) - h)¹.

Așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/946/03.05.2011, pârâtul, militar în termen la UM 0637 Târgu Jiu, a fost recrutat la data de 08.01.1979, sub numele conspirativ „FĂNEL”, pentru încadrarea informativă a subunității din care făcea parte. A fost abandonat din rețea la data de 14.03.1980, după satisfacerea stagiului militar.

La data de 28.05.1981, după angajarea la Întreprinderea mecanică Sadu, pârâtul este recrutat din nou de către Inspectoratul Județean Gorj,

pentru culegerea de informații despre activitatea de producție și personalul muncitor din cadrul Secției I Uzinare din cadrul întreprinderii. La aceeași dată a semnat Angajament, preluând numele conspirativ „FĂNEL”.

La data de 25.09.1982, după transferul la Întreprinderea mecanică Cugir, pârâtul a fost reînregistrat în calitate de informator de către Inspectoratul Județean Alba, pentru a furniza informații despre activitatea de producție și personalul muncitor din cadrul sectorului M.U. Montaj al acestei întreprinderi. La aceeași dată a semnat un nou Angajament cu organele de Securitate: „Subsemnatul TĂNĂSOIU O. Constantin /.../ mă angajez că în mod secret și organizat să colaborez cu organele de securitate în activitatea pe care o desfășoară. Mă angajez să depun eforturi susținute pentru culegerea informațiilor și furnizarea lor la timp prin mijloacele de legătură ce îmi vor fi stabilite. Mă angajez să fiu sincer, cinstit și obiectiv, în raporturile de colaborare cu securitatea și să nu divulg nimic în legătură cu această colaborare, indiferent de persoană, funcție sau grad de rudenie.”

Reclamantul apreciază că este îndeplinită prima condiție reglementată de disp. art.2 lit. b din OUG 24/2008, aceea ca informațiile furnizate Securității, indiferent sub ce formă, să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Invocă în acest sens nota informativă olografă, furnizată de pârât sub numele conspirativ „FĂNEL”, la data de 25.09.1982, referitoare la intențiile de evaziune din țară ale unui coleg de serviciu: „Sursa vă informează despre numitul S. V., lăcătuș la M.U.M. că în discuțiile avute cu el mi-a spus că are un frate care lucra în secția Mec. I iar în anul 1981 a fugit din țară și a fost într-un lagăr din Serbia, după care a plecat în Canada, unde se află și în prezent. Spunea că nu știe cum să facă să plece și el și că nu știa de fratele lui că vrea să fugă din țară, dar bănuiește că a fugit pentru motivul că urma să fie condamnat, aici având dosar la miliție. Era de acord cu fapta fratelui său, afirmând că și-ar fi luat și mașină. De asemenea, a spus că cumnata sa, soția fratelui său care a fugit, a depus actele pentru a pleca și ea în Canada. Spunea că, el a fost mutat din secția Mec. I A la M.U.U., pentru motivul că a fugit fratele lui din țară”

Câteva luni mai târziu, la data de 12.04.1983, despre aceeași persoană, pârâtul a furnizat o nouă notă informativă, cu următorul conținut: „Sursa informează despre numitul S. V., lăcătuș la M.U. Montaj, că în ultima perioadă l-am întâlnit de mai multe ori și am observat că se poartă cosmopolit. Discutând despre fratele lui, S. I. care a fugit din țară în 1981, mi-a spus că bine a procedat fugind din țară, deoarece o duce mai bine și are alte posibilități de afirmare, că acolo este un nivel de trai mai ridicat, și și-a găsit și o mașină, ducând-o destul de bine. Spunea că fratele lui îi dă telefon acasă, și-i spune cum o duce, trimițându-i unele obiecte la pachet. S. V. a spus că și el va fugi din țară cât de curând, după sosirea primăverii”

Este evident că, în perioada comunistă, intenția de a părăsi definitiv țara era considerată o atitudine potrivnică regimului comunist, cunoscută fiind politica dusă de regimul totalitar de îngrădire a liberei circulații, în scopul de a limita contactul cetățenilor români cu țările capitaliste. Astfel, dorința de a emigra era privită de conducerea statului ca o contestare a condițiilor „deosebite” de viață asigurate de regim, fiind atent monitorizată de organele de Securitate. De asemenea, nu se poate reține faptul că pârâtul nu avea cunoștința de faptul că delatiunile sale puteau avea urmări asupra persoanelor semnalate, în condițiile în care era de notorietate faptul că orice persoană semnalată cu intenția de a rămâne în străinătate, la o eventuală solicitare în acest sens, era sancționată, prin primirea avizului negativ de plecare din țară.

De asemenea, comparațiile dintre condițiile de trai din țările capitaliste și cele din România comunistă au constituit pentru organele de Securitate, întotdeauna, motive de deschiderea a unor dosare de urmărire informativă. Este cunoscut faptul că propaganda oficială a partidului pune accent pe superioritatea regimului comunist în detrimentul celui capitalist, considerat exploatator, în consecință asemenea comentarii se referă la atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

De altfel, pe baza informațiilor furnizate de pârât despre colegul său de serviciu, organele de Securitate au propus următoarele: „Propun a fi sesizat organul de partid pe întreprindere, despre intenția sa de evaziune”, iar ulterior s-a dispus ca „S. V. /.../ va fi avertizat și luat în lucru pentru intenții de evaziune”.

De asemenea, este îndeplinită și cea de-a doua condiție prev. de același text de lege, aceea ca informațiile să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Și această condiție este asigurată deoarece, nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delatiunea sa se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată) și, prin urmare, a vizat această consecință.

În concluzie, informațiile furnizate de pârât au vizat îngrădirea dreptului la viață privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice și a dreptului la liberă circulație, prevăzut de art. 12 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

Pârâtul a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea acțiunii, arătând că angajamentul din 25.09.1982 și cele două note informative nu sunt scrise și semnate de el, nu recunoaște scrisul,

semnătura, limbajul și nu are cunoștință de existența unei persoane pe numele S.V.

De asemenea, nu recunoaște nici lista de relații din 25.09.1982, nu cunoaște niciuna dintre persoanele trecute în aceasta, au fost scrise de cineva care s-a folosit de faptul că a avut un angajament anterior, în 1981, căruia nu i-a dat curs, doar pentru a demonstra că activitatea a mers cu dosarul său înainte, fără ca pârâtul să aibă cunoștință de acest fapt.

În consecință, a solicitat efectuarea verificării de scripte cu privire la angajamentul din 25.09.1982 și notele informative din 25.09.1982 și 12.04.1983, precum și a unei expertize grafoscopice pentru a se stabili dacă aceste au fost scrise de către pârât.

Pe fondul cauzei a precizat că informațiile pe care le-a furnizat organelor de securitate nu au dus la îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, iar angajamentul a fost dat și semnat într-o circumstanță fortuită, consimțământul său fiind viciat prin constrângere morală/instituțională.

Unitățile cu producție specială în care a lucrat erau deținătoare de secrete tehnologice, regimul de activitate fiind foarte strict, astfel că nesemnarea angajamentului ar fi condus la pierderea funcției de conducere, dacă nu chiar a locului de muncă.

Pârâtul a mai susținut că din niciunul din actele de la dosar nu reiese că ar fi furnizat informații despre opiniile politice, religioase sau de altă natură ale altor persoane, pentru ca aceste informații să poată fi considerate că denunțau activități și atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Faptul ca ar fi semnat un angajament de colaborator și ca prin note sau rapoarte de analiza s-au făcut mențiuni generale cum ca ar fi furnizat informații utile, nu pot duce la concluzia că ar fi furnizat informații prin care a denunțat activități și atitudini potrivnice regimului comunist și nici ca respectivele informații au vizat îngrădirea dreptului la viața privată și a dreptului la libera circulație .

În privința interpretării cerințelor cuprinse în art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008, trebuie apreciată ca eronată interpretarea CNSAS, potrivit căreia legiuitorul nu cere să fi existat repercusiuni împotriva persoanelor vizate, ci colaboratorul trebuie doar să fi avut reprezentarea urmărilor pe care informarea sa le-ar fi putut avea. Dimpotrivă, legea cere ca informațiile furnizate să vizeze denunțarea activităților/atitudinilor potrivnice regimului totalitar comunist și să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului; or, din conținutul informațiilor furnizate de pârât, nu rezulta intenția de îngrădire a drepturilor fundamentale ale omului.

Au fost depuse la dosar copii ale următoarelor înscrisuri : Nota de Constatare nr. DI/I/946/03.05.2011, înscrisuri din dosarul având cota CNSAS R 103500.

La termenul de judecată din 15.05.2012, instanța a procedat la efectuarea verificării de scripte, conform disp. art. 178 C.pr.civ., cu privire la notele informative din 25.09.1982 și 12.04.1983, iar la termenul de judecată din 20.11.2012 a încuviințat pârâtului proba cu expertiză grafoscopică pentru a se stabili dacă cele trei note informative pe care le contestă, cu privire care a fost efectuată verificarea de scripte, au fost scrise și semnate de către pârât.

Analizând probele administrate în cauză, Curtea reține că dosarul având cota CNSAS nr. R 103500 îl are ca titular pe pârât care, fiind militar în termen la UM 0637 Târgu Jiu, a fost recrutat în calitate de colaborator pentru încadrarea informativă a subunității din care făcea parte, pentru perioada 1979-1980.

După angajarea la Întreprinderea mecanică Sadu, a fost recrutat în calitate de colaborator de Inspectoratul Județean Gorj, pentru culegere de informații despre activitatea de producție și personalul muncitor din cadrul Secției I uzinare a întreprinderii, pentru perioada 1981-1982.

După transferul la Întreprinderea mecanică Cugir, a fost reînregistrat în calitate de informator de inspectoratul Județean Alba, pentru a furniza informații despre activitatea de producție și personalul muncitor din cadrul sectorului M.U. Montaj al întreprinderii, pentru perioada 1982-1986.

Dosarul conține două angajamente redactate olograf de titular, semnate cu numele real și anume : cel din 28.05.1981 prin care se angajează să sprijine în mod secret, organizat, activ și sincer organele de securitate în activitatea pe care o desfășoară pentru prevenirea, descoperirea și lichidarea infracțiunilor îndreptate împotriva securității statului, pentru combaterea oricăror manifestări care afectează interesele orânduirii sociale, informațiile furnizate urmând să fie semnate sub pseudonimul „Fănel” și cel din 25.09.1982, prin care se angajează ca în mod secret și organizat să colaboreze cu organele de securitate în activitatea pe care o desfășoară, să depună eforturi susținute pentru culegerea informațiilor și furnizarea lor la timp prin mijloacele de legătură ce îi vor fi stabilite, să fie sincer, cinstit și obiectiv în raporturile de colaborare cu securitatea și să nu divulge nimic în legătură cu această colaborare, indiferent de persoană, funcție sau grad de rudenie.

În dosar se află și Nota informativă din 25.09.1982, întocmită și semnată olograf de titular, cu numele conspirativ „Fănel”, primită de mr. L.I. de la Inspectoratul Județean Alba în care se consemnează: „Sursa vă informează despre numitul S. V., lăcătuș la M.U.M. că în discuțiile avute cu el mi-a spus că are un frate care lucra în secția Mec. I iar în anul 1981 a fugit din țară și a fost într-un lagăr din SERBIA, după care a plecat în

CANADA, unde se află și în prezent. Spunea că nu știe cum să facă să plece și el și că nu știa de fratele lui că vrea să fugă din țară, dar bănuiește că a fugit pentru motivul că urma să fie condamnat, aici având dosar la miliție. Era de acord cu fapta fratelui său, afirmând că și-ar fi luat și mașină. De asemenea, a spus că cumnata sa, soția fratelui său care a fugit, a depus actele pentru a pleca și ea în CANADA. Spunea că, el a fost mutat din secția Mec. I A la M.U.U., pentru motivul că a fugit fratele lui din țară."

Ofițerul întocmește o notă la această notă informativă, în care se arată că S.V. – membru P.C.R. este fratele fugarului S.I. și se propune sesizarea organului de partid pe întreprindere despre intenția sa de evaziune. S.H. – soția fugarului este lucrată în dosarul de obiectiv pentru intenții de evaziune.

În Nota informativă din 12.04.1983, întocmită și semnată olograf de titular, cu numele conspirativ „Fănel”, primită de același lucrător al Securității, se menționează : „Sursa informează despre, numitul S. V., lăcătuș la M.U. Montaj, că în ultima perioadă l-am întâlnit de-mai multe ori și am observat că se poartă cosmopolit. Discutând despre fratele lui, S. I. care a fugit din țară în 1981, mi-a spus că bine a procedat fugind din țară deoarece o duce mai bine și are alte posibilități de afirmare, că acolo este un nivel de trai mai ridicat, și și-a găsit și o mașină, ducând-o destul de bine. Spunea că fratele lui îi dă telefon acasă, și-i spune cum o duce, trimitându-i unele obiecte la pachet. S. V. a spus că și el va fugi din țară cât de curând, după sosirea primăverii”.

Conform notei ofițerului la această notă informativă, S.V. va fi avertizat și luat în lucru pentru intenții de evaziune.

În Nota privind analiza aportului adus în munca informativă, din 10.10.1983, întocmit și semnat olograf de mr. L.I. de la Inspectoratul Județean Alba – Serviciul 2 se consemnează că:”De la data reactivizării, acest informator „FĂNEL” a furnizat un număr de 6 materiale informative, de interes pentru organele noastre din compartimentul unde lucrează și în special despre numitul S. V., fratele fugarului S. I.. Până în prezent s-a dovedit a fi un informator orientat, s-a prezentat la întâlnirile organizate, este bine pregătit profesional și cultural și manifestă preocupare în acest sens. Nu este deconspirat și nici suspiciuni nu sunt pe această linie. Este util muncii de securitate în perioada următoare /.../.”

La dosar a fost depus raportul de expertiză criminalistică nr.83/14.03.2013, întocmit de Laboratorul Interjudețean de Expertize Criminalistice București, în care la cap. VI – „Concluzii” se menționează că notele informative aflate la fila 7(datată 12.04.1983), fila 8(datată 25.09.1982) și fila 9(datată 25.09.1982) în dosarul CNSAS R 103, 500 vol. II, au fost scrise și semnate de pârât.

Având în vedere concluziile raportului de expertiză, Curtea constată că nu poate fi reținută susținerea pârâtului din întâmpinare conform căreia nu a scris și nu a semnat notele informative din 25.09.1982 și 12.04.1983.

Curtea apreciază că sunt îndeplinite în cauză condițiile reglementate de art. 2 lit. b teza I din OUG 24/2008 pentru a se constata calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

Potrivit acestor dispoziții, colaborator al Securității este persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prima condiție se referă la furnizarea unor informații prin care se denunțau activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și este îndeplinită, întrucât în notele informative sus menționate se făcea referire la intenția unei persoane de a pleca definitiv din țară.

În perioada comunistă, această intenție cunoscută sub denumirea de „intenție de evaziune” reprezenta o atitudine potrivnică regimului comunist, care considera că această intenție este expresia contestării condițiilor de viață oferite de regimul politic respectiv și a dorinței de a se stabili în alt stat care asigură, în opinia celui care intenționa să plece din țară, condiții mai bune de viață.

O altă atitudine potrivnică regimului comunist era aceea de a critica nivelul de trai existent în România, din moment ce regimul comunist considera că asigură cetățenilor români un nivel ridicat de trai, asemenea critici exprimând nemulțumirea față de condițiile de viață oferite de regimul politic totalitar.

Astfel, pârâtul a furnizat informații nu doar despre intenția unei persoane de a fugi din țară, dar și despre opinia acesteia că persoana care s-a stabilit în străinătate o duce mai bine și are alte posibilități de afirmare, că acolo este un nivel de trai mai ridicat, ceea ce constituie, de fapt, o critică adusă nivelului de trai, condițiilor de viață pe care regimul comunist le asigura, de natură să justifice intenția de a se stabili în altă țară.

Pe baza informațiilor furnizate de către pârât, s-a dispus că persoana la care se refereau aceste informații să fie avertizată și luată în lucru pentru intenții de evaziune, măsura urmăririi informative fiind efectiv pusă în aplicare, în sensul că persoana respectivă a fost lucrată în dosarul de obiectiv pentru intenția de evaziune.

Se susține în întâmpinare că angajamentul a fost dat și semnat într-o circumstanță fortuită, consimțământul pârâtului fiind viciat prin constrângere morală/instituțională.

Sub acest aspect, Curtea reține pe de o parte, că susținerea este lipsită de suport probator, iar pe de altă parte, că semnarea unui

angajament cu organele de securitate nu constituie o condiție pentru constatarea calității unei persoane de colaborator al Securității.

Prezintă relevanță din punct de vedere al constatării acestei calități informațiile furnizate organelor de Securitate, îndeplinirea celor două condiții prevăzute expres de art. 2 lit. b teza I din OUG 24/2008 și nu împrejurarea că anterior furnizării informațiilor a fost semnat un angajament cu Securitatea, lipsa unui astfel de angajament nefiind un impediment în constatarea calității de colaborator al Securității.

Acțiunea în constatarea acestei calități va fi admisă câtă vreme sunt îndeplinite cumulativ condițiile reglementate de art. 2 lit. b teza a I – a din OUG 24/2008, chiar dacă anterior furnizării informațiilor, persoana nu și-a asumat față de organele de Securitate obligația de a le furniza astfel, că susținerile pârâtului care se referă la condițiile semnării angajamentului sunt irelevante în soluționarea cauzei.

Este îndeplinită în speță și cea de –a doua condiție prevăzută de textul de lege sus menționat, aceea ca informațiile să vizeze îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, întrucât prin furnizarea informațiilor, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor vizate de informațiile respective pot fi luate măsuri de urmărire și verificare, prin care se încalcă dreptul la viață privată și a vizat această consecință.

Astfel, informațiile furnizate de pârât au vizat îndrăgirea dreptului la viață privată, prev. de art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice și a dreptului la liberă circulație, prev. de art. 12 din același Pact.

Față de aceste considerente, constatând că sunt îndeplinite condițiile prev. de art. 2 lit. b teza I din OUG 24/2008, Curtea, în temeiul art. 11 din ordonanță va admite acțiunea și va constata existența calității de colaborator al Securității în privința pârâtului.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite acțiunea formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, str. Matei Basarab, nr.55-57, sector 3 în contradictoriu cu pârâtul TĂNĂSOIU CONSTANTIN domiciliat în comuna Schela, [REDACTED] jud. Gorj.

Constată existența calității de colaborator al Securității în privința pârâtului.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, azi 26.03.2013.

PREȘEDINTE

Canacheu Claudia

GREFIER

Radu Mariana

